

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

Långfredagen.

"Korset"

Jes 53:1-12

Hebr 10:19-25

Joh 19:17-37

Ps: 140, 74, 442, 454

När Johannes berättar om det som skedde på Golgata så är det själva höjdpunkten i sitt evangelium. Det är inte något slags efterord som läggs till för att förklara vad som hände med Jesus sen. Passionshistorien kröner och fullbordar det han berättat tidigare. Redan i början av sitt evangelium så antyder han vad som ska komma med orden: "Ty så älskade Gud världen att han utgav den sin ende Son".

Men det är inte historien om ett tragiskt nederlag som Johannes berättar. Det är som konung Jesus går sitt lidande till mötes. Via dolorosa, smärtornas väg, är samtidigt Via triumfalis. Det är som segrare som Jesus hänger på korset. Detta är Guds verk, när han försonar mänskligheten med sig själv. Genom att utge sig själv, sitt eget liv, för världen visade Gud vad kärlek är.

Låt oss lyfta blicken: låt oss se den törnekrönte konungen som hänger så majestätiskt mellan himmel och jord. Låt oss se skriften ovanför honom. "Jesus från Nasaret, judarna konung". Pilatus skrift retade översteprästerna, de ville inte ha honom som sin kung. De försökte få Pilatus att lägga till att det var Jesus som hade utgett sig för att vara kung. Men Pilatus, som tidigare under förhöret med Jesus försökt förhala och undvika den fällande domen, men gett efter av feighet mot den allmänna opinionen, han blir för en gång skull plötsligt rakryggad och ståndaktig: "Vad jag har skrivit, det har jag skrivit."

För att ytterligare understyrka texten så var den författad på tre språk: latin, grekiska och hebreiska. Så gott som alla läskunniga människor i den då kända världen skulle alltså ha kunnat läsa vad där stod: Jesus från Nasaret, judarna konung. Han var inte bara judarnas konung, han var alla människors kung. Genom att den författades på alla tre stora språk så blir Jesus kungavärdighet utsträckt över hela världen.

Men låt oss sänka blicken och se vad som pågår på marken. Soldaterna har slagit sig ned efter utträttat förvärv, likgiltiga över sina offers plågor. Nu rafsar de ihop deras tillhörigheter, det enda som de hade haft i sina ägor: kläderna. Inte ens detta får de behålla.

Men Jesus död på korset var inte en händelse där Gud hade tappat kontrollen. Det var inte så att han blev överrumplad av fienderna och att händelseutvecklingen tog en riktning som han inte hade avsett.

Detta illustreras tydligt när soldaterna delar upp Jesus kläder mellan sig. Det var något som ingick i rutinen. Fyra soldater hade samlats för att alla ville ha var sin del av bytet. Men livklädnaden ville de inte förstöra så de kastade lott om den.

Soldaterna såg nog själva det som att det var de som styrde händelseutvecklingen. Var det inte de som korsfäste, och som girigt tog för sig av den korsfästes tillhörigheter. Tanken att de bara var marionetter skulle de ha skrattat åt.

Ändå var det just detta som de var. Anledningen till att de gjorde som de gjorde var ju för att uppfylla ett speciellt ord i skriften: ”De delade upp mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad”. Det som soldaterna trodde var deras egenmäktiga handlingar visar sig bara vara en del av Guds stora plan med att låta sin son dö på korset. De springer Guds ärende, till och med när de tror sig ha makten. Till det yttre vinner de en seger, men de förstår inte att den egentlige segraren är Gud. Det var vad soldaterna gjorde, konstaterar Johannes. Det var deras roll som statister i Guds frälsningsverk.

Men nu går vår blick bort från soldaterna till en inre krets närmare korset. Där stod tre stycken kvinnor som alla hette Maria. Jesus egen mor och hennes syster Maria som var gift med Klopas, och så Maria från Magdala. Och där var en ung man, Johannes. Jesus såg sin mor. Trots belägenhet, smärtan och lidandet så kunde han ändå se andra människor. Han bekymrar sig för sin mor, vad ska hända med henne nu när hennes ende son snart är borta. Och lärjungen Johannes, den yngste i lärjungaskaran, hur skulle han klara sig.

Dessa två får ty sig till varandra. När Jesus lämnar dem får Maria en ny son, och Maria får bli Johannes mor.

Vi ser Jesus omsorg om de sina, han som är ett offer, fortsätter att tänka på andra. Men dessa ord handlar också om Jesus omsorg om dig och mig. Varken Johannes eller Marias namn nämns. Det står bara Jesus mor och den lärjunge som Jesu älskade. Vem är den lärjungen som Jesus älskar? Jo, det är du. Det är till dig som Jesus säger: ”Där är din mor”. Maria är även din mor. Men Marias namn nämns ju inte heller och i överförd betydelse så är Maria Kyrkan. När Jesus lämnade lärjungarna vid sin himmelfärd så ger han dem Kyrkan. Kyrkan är vår mor som vi, alla lärjungar som Jesus älskar, får hålla oss till.

Det andra som Jesus säger på korset är: ”Jag är törstig”. Jesus hade förlorat mycket vätska, det är inte så konstigt att han var törstig. Men det är inte bara fysisk törst som han känner. När han säger ”Jag är törstig” så är det också Gud som uttrycker sin längtan efter oss. Gud törstar efter oss människor. Ja, så mycket att han är beredd att dö för att vinna oss tillbaka. Hela Jesus lidande och död är ett uttryck för Guds törst.

”Det är fullbordat”. Vad är det som är fullbordat? Ja, Guds återlösningsverk. All synd är nu sonad, från mänsklighetens början till dess slut. Det finns ingenting mer som behöver läggas till. Försoningen är fullbordad. Nu är det slutfört.

Den gamla försoningen när prästerna offrade för folket, det behövde upprepas varje år. Det blev aldrig fullbordat. Det fick ideligen upprepas. Folket levde hela tiden under ett provisorium, ett år i taget. Men nu är det annorlunda, nu är det slutgiltigt. Nu är det fullbordat.

Då gav han upp andan och böjde ner sitt huvud. I frid kunde han överlämna sig till sin fader. I triumf kunde han gå ner till dödsriket och proklamera segern.

För att skynda på dödsprocessen så slog man ibland sönder de korsfästas ben. Eftersom de då inte kunde häva sig upp för att andas dog de ganska snart kvävningssdöden. Men Jesus var redan död, därför blev inget ben krossat på honom. Precis som det lamm som offrades varje påskdag i judarnas påsk. Inget ben fick krossas på det. Detta är den sista profetian som uppfyllas medan Jesus hänger på korset.

Men för att försäkra sig om att Jesus verkligen var död, sticker en av soldaterna upp en lans i sidan på honom. Ut kommer blod och vatten. Det är aldrig en slump att Johannes tar med en särskild iakttagelse i sitt evangelium. Blod och vatten. Bägge står för de två största sakramenten vi har: dop och nattvard. Jesus död leder till liv, en ny födelse för hela mänskligheten. Genom dopets vatten får vi del av detta liv. När vi döps så förenas vi med Kristus, vi blir en del av Kristi kropp, den kropp som nu hänger på korset. Vi lider med honom, dör med honom, uppstår med honom.

Kvällen innan har Johannes sett Jesus lyfta kalken och säga: Denna kalk är det nya förbundet genom mitt blod. Blodet är det nya förbundstecknet. Blodet i kalken förenar oss med Kristus. Korset, dödens symbol, har nu blivit en symbol för seger. Det som till synes var det yttersta nederlaget har blivit historiens största seger. Ormen från urtiden har nu fått sitt huvud krossat, och det som återstår är dödsryckningar. Gud har hela tiden styrt detta välregisserade drama med sin Son i huvudrollen.

Men än vet inte den lilla skaran runt korset detta. De sörjer samtidigt som de är lättade att plågan är slut för mannen på korset. Låt oss förena oss med dem. Där står hans mor, hennes syster Maria, som var gift med Klopas och Maria från Magdala. Och där står också den lärjunge som Jesus älskade. Det är du som är den lärjungen.

Se korsets trä, på vilken världens Frälsare är fästad. Kom låt oss tillbedja.